

16 DE NOVEMBRE DEL 2011
el Periódico

MONOGRÀFICS
TROBADA ECONÒMICA I SOCIAL

setmana mediterrània de líders econòmics

a destacar

NABD FORUM

Promoció de la col·laboració empresarial i la competitivitat entre el nord i el sud

UFM OPEN DAYS

La Unió pel Mediterrani presenta els seus projectes i debat sobre les seves prioritats

ECO MEDA GREEN FORUM

La transició cap a una economia verda suposa una oportunitat de desenvolupament per a la regió

MEDA WOMEN

Plataforma per impulsar i recolzar la capacitat emprenedora de les dones

BARCELONA ACULL UNA CITA MULTILATERAL
PER DEBATRE ELS REPTES DE LA REGIÓ MEDITERRÀNIA

Un projecte en comú

la seu

Plataforma
de reflexió

Barcelona serà la seu del 21 al 25 de novembre de la Setmana Mediterrània de Líders Econòmics. Durant una setmana, centenars de líders empresarials i representants del sector privat de la regió, autoritats polítiques i d'organitzacions internacionals es reuniran a la casa Llotja de Mar per analitzar les polítiques euromediterrànies dels últims 16 anys, així com els resultats obtinguts fins ara, les perspectives actuals

dels projectes prioritaris de la Unió pel Mediterrani (UpM) i, sobretot, els objectius i reptes futurs per impulsar i fer realitat les aspiracions contemplades al Procés de Barcelona. Aquesta serà la cinquena edició d'aquesta trobada internacional, que té com a gran novetat la incorporació de la Secretaria Permanent de la Unió pel Mediterrani en l'organització del fòrum.

Ferma aposta pel Mediterrani

La trobada internacional de líders econòmics contribuirà a crear noves oportunitats de negoci

ANWAR ZIBAOU

Coordinador Setmana Mediterrània de Líders Econòmics

L'any 2008, Barcelona va ser designada seu de la Secretaria Permanent de la Unió pel Mediterrani, 13 anys després de la Declaració de Barcelona, document que va suposar l'inici formal del procés d'integració i cooperació entre les dues ribes mediterrànies. Tots els actors de la regió, públics i privats, tenen davant seu el repte de relançar i consolidar el Procés Barcelona, donant un impuls definitiu a la integració econòmica, que té com a gran objectiu la creació d'un espai econòmic mediterrani, amb una població de 800 milions de persones, que emergeix ple de possibilitats, però també de dificultats i murs d'incomprensió, aixecats com a herència de conflictes ja històrics, però que poden estar hipotecant el futur.

Els esdeveniments coneguts com *la primavera àrab* i els canvis viscuts en diversos països amb els seus respectius processos de transició a la democràcia dels últims mesos subratllen les relacions entre estabilitat, democràcia, creixement i inversió. La necessitat de consolidar aquests canvis converteix en prioritari el procés d'integració mediterrània i la seva associació amb Europa.

L'última edició va reunir més de 1.200 representants del sector privat i públic i entitats multilaterals. En aquesta nova convocatòria s'espera la participació de 1.500 assistents. L'alt índex de participació converteix la Setmana de Líders Econòmics en l'esdeveniment econòmic i social més important de la regió mediterrània.

CONVOCATÒRIA DE REFERÈNCIA

5 dies, 50 sessions, 20 sectors, 200 ponents, 20 països. Aquesta és la carta de presentació que converteix la setmana de Barcelona en la principal plataforma anual de reflexió, d'economia i de negocis de les celebrades al Mediterrani i la de més projecció d'aquesta regió cap al món. La convocatòria és reconeguda com un referent per als responsables públics i privats de la regió, un reconeixement que recolza l'acció de la Unió pel Mediterrani i el seu Secretariat permanent com un agent de desenvolupament econòmic i progrés,

Diversos moments de l'última edició de la Setmana Mediterrània de Líders Econòmics.

però que també consolida Barcelona com a capital econòmica del Mediterrani.

La Setmana ofereix un espai de debat i diàleg on buscar solucions i respostes a qüestions crucials com el bon govern, l'ocupació juvenil, el desenvolupament de les pimes, l'economia verda i la integració de la dona, proposarà projectes específics i ajudarà a crear noves oportunitats de negoci. Les jornades de *networking* empresarial, amb empresaris d'Algèria, el Marroc, Egipte, Espanya, França, Turquia, el Líban, Jordània, Tunísia, Líbia, i de països del Golf i de l'Europa central té com a objectiu reforçar els llaços empresarials i traçar nous camins de cooperació.

La secretaria general de la Unió pel Mediterrani (UpM) presentarà durant les jornades Unió pel Mediterrani Open Days, els seus projectes destinats al reforçament de les pimes, l'ocupació, les infraestructures i el transport, el desenvolupament urbà, les polítiques per facilitar l'accés a l'aigua en els diversos països de la regió, i la protecció del medi am-

1.500 ASSISTENTS

L'alt índex de participació converteix la cita en el principal esdeveniment econòmic i social de la regió

bient. En aquestes jornades també es presentarà el Pla Solar Mediterrani.

El Banc Europeu d'Inversions (BEI) farà públic un informe sobre l'associació públicoprivada en la gestió de les infraestructures i presentarà les seves propostes de finançament i projectes específics per a la regió com Logismed, les plataformes logístiques al Mediterrani.

En el marc de la Setmana de Barcelona, se celebrarà la vuitena edició del North Africa Business Development Forum (NABDF). El Magrib és una regió estratègica per als interessos econòmics europeus i espanyols. Tunísia serà el país convidat en aquesta edició, en què també participarà una delegació empresarial de la nova Líbia.

La Setmana comptarà així mateix amb una important presència empresarial d'Algèria i el Marroc. Aquesta àrea del Magrib ha protagonitzat en l'última dècada grans canvis econòmics que s'han traduït, entre altres novetats, en l'aparició d'un nombre important de potents empreses familiars, d'àmbit tant local com regional.

Aquest fenomen pot afavorir, a judici dels experts, una participació més gran del sector privat en el desenvolupament de la regió, una implicació financera més important d'aquests gegants corporatius en la prosperitat col·lectiva, a la vegada que pot actuar com a factor d'acceleració de la integració regional.

El V Fòrum Mediterrani d'Economia Verda tractarà de com afrontar el canvi climàtic i les energies renovables, de les ciutats verdes i de la necessitat de les empreses d'integrar el medi ambient en la seva estratègia de desenvolupament, entre altres temes. L'economia verda representa un gran potencial de futur tant per a la generació d'ocupació com per a l'avenç tecnològic i la competitivitat de les economies mediterrànies.

El III Fòrum de Dones Emprenedores aposta per impulsar la cooperació de les empresàries de les dues ribes del Mediterrani, relançar el seu paper en el desenvolupament de la regió, reforçant el missatge central sobre la impossibilitat d'avançar sense la voluntat de construir junts una societat basada en la igualtat d'oportunitats, sense assegurar la participació de les dones en el desenvolupament econòmic i empresarial, sent conscients que, per a això, és obligatori recolzar els programes que promouen les dones emprenedores i empresàries, així com fomentar i estimular la seva emergència i consolidació.

CREAR ESPAIS DE DIÀLEG

Paral·lelament a la celebració dels grans fòrums, s'han convocat diversos actes econòmics, sectorials, amb la col·laboració d'una dotzena d'organitzacions i associacions.

L'aposta per una primavera econòmica, com a conseqüència del canvi polític i com a element imprescindible per consolidar aquests canvis, estarà molt present en aquesta setmana mediterrània. El potencial econòmic que tenen aquests països és enorme. S'ha de tenir molt en compte que, amb els seus propis recursos, tenen capacitat per realitzar projectes de gran envergadura. Algèria, per exemple, té un pla de desenvolupament per valor de 200.000 milions de dòlars; inversions molt semblants requeriran el pla de reconstrucció de Líbia, les grans obres al Marroc, Egipte, Jordània, etcètera.

Sens dubte, avui és més necessari que mai crear espais per a la trobada i el diàleg. Aquesta setmana econòmica és l'aposta per la integració mediterrània, per consolidar Barcelona com a eix estratègic d'aquest procés, per construir junts un futur comú. Uns reptes que exigeixen una suma de compromisos que tots han d'assumir. ●

les tribunes

Senén FLORENSA
SECRETARI D'AFERS ESTRANGERS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA I PRESIDENT DE LA COMISSIÓ DELEGADA DE L'IEMed

Miquel VALLS
PRESIDENT DE LA CAMBRA DE COMERÇ DE BARCELONA I PRESIDENT DE LA COMISSIÓ INTERNACIONAL D'ASCAME

REPTES SOCIOECONÒMICS

Al llarg del 2011, els principals fonaments polítics, econòmics i socials assumits de l'*statu quo* de les últimes dècades del món àrab s'han vist qüestionats, combatuts i, finalment, ensorrats. En aquests moments tots els governs dels països de la zona es troben en un punt d'inflexió, fruit de les pressions socials, que els obliga a adaptar-se a les actuals demandes de les seves societats. Tant els règims nous, fruit de les revoltes socials, com la resta estan adoptant mesures econòmiques i polítiques que permetin a la societat entreveure un futur millor a curt i a llarg termini.

Les mesures polítiques d'apertura democràtica han d'anar acompanyades de profundes reformes econòmiques que permetin una més gran inclusió de la població en el creixement econòmic, una redistribució de la riquesa, un sector financer més eficient i transparent i una renovació dels representants de l'entorn socioeconòmic. Sense

oblidar una més gran sensibilitat pel sector privat, sobretot en el cas de les pimes, que són el verdader motor de generació dels tan necessaris llocs de treball.

Per aconseguir aquestes profundes reformes han de treballar conjuntament els governs nacionals, els representants legitimats del sector privat i dels treballadors i els organismes econòmics i financers internacionals. També és imprescindible una verdadera i reforçada dinàmica de cooperació econòmica entre els països de la zona, tant amb la UE com entre ells, per maximitzar el potencial socioeconòmic de la societat.

En aquesta línia de diàleg i cooperació s'emmarca el VIII North African Business Development Forum en què es trobaran representants econòmics i empresarials d'aquests països junt amb institucions internacionals vinculades a aquesta zona, amb el principal objectiu d'aprofundir en el seu coneixement i potenciar la seva cooperació. ☉

És necessari fer profundes reformes en un nord d'Àfrica en transició

La cooperació econòmica entre els països de la zona és una premissa imprescindible

MÉS QUE UN MAR

Una edició més Barcelona es consolida com a eix estratègic per a les economies mediterrànies amb la celebració de la Setmana Mediterrània de Líders Econòmics, una cita per analitzar les polítiques euromediterrànies, els resultats obtinguts, les perspectives actuals i els projectes prioritaris de la Unió pel Mediterrani, però sobretot, els objectius i reptes futurs per impulsar i fer realitat les aspiracions d'aquesta regió.

Des de Barcelona, seu de la secretaria permanent de la Unió pel Mediterrani, tenim una altra vegada la possibilitat de relançar, consolidar i també impulsar la integració econòmica euromediterrània amb un objectiu principal: la creació d'un espai econòmic mediterrani, amb una població de 800 milions de persones, que emergeix com una peça fonamental en el context de l'economia globalitzada.

El Mediterrani no es pot per-

metre quedar al marge en vista del seu potencial material i humà. Aquesta suma s'ha de convertir en un element de competitivitat i en un avantatge comparatiu en relació amb altres com la Xina, els Estats Units o l'Índia.

Un dels mèrits dels últims esdeveniments, l'anomenada *primavera àrab*, és que demostra la prioritat del procés d'integració mediterrània i la seva associació amb Europa. No hi ha cap mena de dubte que la interrelació entre totes dues ribes és clara i els impactes poden travessar a l'altre costat.

La refundació de la Unió pel Mediterrani i la seva dotació d'instruments eficaços és el camí a seguir, ja no es pot parlar d'associació si no hi ha processos de llibertat, democràcia i la defensa dels drets humans, ja que aquests són els factors fonamentals que faciliten la seguretat i el benestar econòmic compartit. ☉

Barcelona es consolida com a eix estratègic per a les economies mediterrànies

El Mediterrani no pot quedar al marge en vista del seu gran potencial material i humà

V SETMANA MEDITERRÀNIA DE LÍDERS ECONÒMICS

Economia i cooperació empresarial: Europa i la Mediterrània es troben a Barcelona

BARCELONA / 21-25 / NOVEMBRE 2011 / CASA LLOTJA DE MAR

www.medaeconomicweek.org

Cambra de Comerç de Barcelona

ASCAME

Secretariat of the Union for the Mediterranean
Secrétariat de l'Union pour la Méditerranée

Institut Europeu de la Mediterrània

European Investment Bank

La Casa Llotja de Mar de Barcelona acollirà, del 21 al 25 de novembre, l'event econòmic més gran de la regió mediterrània, un punt de trobada per debatre i promoure la cooperació Euromediterrània i la integració com a factor central per al desenvolupament social i econòmic.

Inscripció gratuïta, previ registre a www.medaeconomicweek.org/register

NORTH AFRICA BUSINESS DEVELOPMENT FORUM / 21 DE NOVEMBRE
Els dilemes del Nord d'Àfrica

UNION FOR THE MEDITERRANEAN OPEN DAYS / 22-23 DE NOVEMBRE
El potencial d'integració i de cohesió a la regió Euromediterrània

ECO MEDA GREEN FORUM / 24 DE NOVEMBRE
Pensa en Verd

MEDA WOMEN ENTREPRENEURS FORUM / 25 DE NOVEMBRE
Dones i Economia: invertint en el canvi social

ALTRES EVENTS PARAL·LELS

GRUP DE TREBALL SOBRE PIMES / GRUP DEL PLA SOLAR MEDITERRANI / LOGISMED / HORIZON 2020-BANCA SOSTENIBLE / CIUTATS DEL FUTUR

VIII North Africa Business and Development Forum | Les propostes

Està previst que més de 1.500 persones, la majoria empresaris, de les dues ribes del Mediterrani participin activament en la cinquena edició de la Setmana Mediterrània de Líders Econòmics, que se celebrarà a Barcelona del 21 al 25 de novembre. Entre els objectius d'aquestes jornades hi ha la creació d'un gran escenari de debat integrat pel sector empresarial mediterrani, així com pels poders

públics. L'acte també busca consolidar Barcelona com la capital econòmica de la regió. Les sessions inclouen un fòrum de diàleg per al desenvolupament del nord de l'Àfrica, en què es plantejaran solucions per a una zona que, després de l'esclat de la *primavera àrab* ofereix més possibilitats, gràcies a la instauració democràtica i a la transparència més gran en els mercats.

RECOMANACIONS PER IMPULSAR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC

Barcelona explora vies d'impuls a la inversió al nord de l'Àfrica

La Cambra de Comerç de Barcelona, l'Institut Europeu del Mediterrani (IEMed) i l'associació Ascame organitzen el VIII North Africa Business and Development Forum

Un diàleg en profunditat per consolidar el creixement

M PILAR ENÉRIZ
Àrea Monogràfica

Debatre propostes per impulsar el creixement en un context advers de crisi econòmica global i inestabilitat política derivada de la *primavera àrab*. Aquest és un dels principals objectius de la vuitena edició del North Africa Business and Development Forum (NBDF), que obre la Setmana Mediterrània de Líders Econòmics. En el marc del complicat context internacional que està definint aquest 2011, el fòrum analitzarà i proposarà recomanacions per impulsar les possibilitats de negoci, inversió, innovació, creació d'ocupació, iniciatives publicoprivades en infraestructures i projectes en el sector del transport i de la construcció. Per a això, comptarà amb la participació de més de 200 empresaris, experts i representants governamentals procedents de països de les dues riberes del Mediterrani, així com membres d'institucions multilaterals com la Unió del Magrib Àrab o el Banc Europeu d'Inversions.

Organitzat per la Cambra de Comerç de Barcelona, Ascame i l'IEMed (Institut Europeu del Mediterrani), el fòrum té lloc en un moment clau. Totes i cada una de les economies nord-africanes estan avui afectades per la crisi global, i això contribueix a un augment del proteccionisme comercial i a un debilitament de l'atracció d'inversió estrangera. Des

d'aquesta perspectiva, la trobada internacional de Barcelona busca obrir un diàleg que impliqui institucions, empreses i societat al voltant de les possibilitats d'estructurar una conjuntura capaç d'atraure capital i establir les bases que facin possible el creixement econòmic necessari per sortir d'aquesta precària situació.

CREACIÓ D'OCUPACIÓ

Hi ha un acord unànime a l'hora d'entendre que a la regió mediterrània el futur econòmic passa per trobar polítiques capaces de generar ocupació. Crear oportunitats de treball per als joves del Magrib és una prioritat en l'agenda política i econòmica, per això està previst que el programa del fòrum examini el desafiament del capital humà que afronta el nord de l'Àfrica i analitzi els grans eixos d'aquest complicat entramat de necessitats i carències.

Des de la perspectiva d'un dels participants del fòrum, Abdul-Rahman Saidi, president d'Ampedo (Association Méditerranéenne pour le patrimoine, l'éducation, et le développement durable) del Marroc, als països àrabs la valorització del capital humà i el desenvolupament de la política de joventut no són la prioritat política. Malgrat les revolucions que tenen lloc a la regió àrab des de finals de l'any 2010, i que els joves representen la gran majoria de la població, aquests s'enfronten a problemes específics en diverses àrees, no només en el camp del treball, sinó també en els àmbits de l'educació, les migracions, l'esperit empresarial, les TIC, la salut i el desenvolupament sostenible.

“Creiem que els governs del nord de l'Àfrica i els seus associats internacionals han de prendre seriosa-

EL PROGRAMA APORTARÀ PROPOSTES NOVES PER SORTIR DE LA CRISI

LA CREACIÓ D'OCUPACIÓ JUVENIL ÉS EL GRAN REPTA EN ELS PAÏSOS NORD-AFRICANS

S'HAN INICIAT PLANS ESTRATÈGICS PER A LA CREACIÓ DE NOVES INFRAESTRUCTURES

ment els desafiaments econòmics i la falta d'oportunitats dels joves, així com la promoció del lideratge juvenil. Als països del sud del Mediterrani també hauríem d'involucrar els joves en la presa de decisions sobre qüestions polítiques, econòmiques i socials”, segons Saidi.

Les principals demandes de la joventut, en opinió del president d'Ampedo, són la creació d'una estratègia mediterrània per al desenvolupament dels joves i per a la promoció de la dona, la incorporació dels joves i les dones en funcions i càrrecs de responsabilitat en la preparació i gestió, realització i avaluació de projectes relatius a l'associació euromediterrània.

Diversos governs treballen a ple rendiment en aquesta via. Un d'ells és el de Tunísia, país convidat a la vuitena edició del NBDF, que ja ha posat en marxa una sèrie d'iniciatives per fomentar la iniciació empresarial i crear nous llocs de treball per a joves i desocupats. Entre les noves polítiques destaca el programa Amal (Esperança), que atorga desemborsaments de fins a 130 dòlars americans per mes a joves que han obtingut la graduació universitària.

INVERSIÓ ESTRANGERA

Els ponents del fòrum plantejaran la necessitat que els governs actuïn per crear un entorn de negocis eficient i regulat d'una manera equitativa. La perspectiva no és favorable perquè la competència per als volums limitats de capital que estan disponibles es preveu dura i intensa. En qualsevol cas els països del nord de l'Àfrica no poden defugir aquest dilema si volen estimular la diversificació econòmica i el creixement de l'ocupació que necessiten per mantenir l'estabilitat política i social.

Model d'instal·lació per a l'aprofitament de l'ener-

Cal tenir en compte que els inversors, per la seva banda, exigeixen, a l'hora d'actuar en aquests mercats, que s'actui en profunditat sobre la demanda interna, es creïn infraestructures fiables i es formi una mà d'obra local qualificada.

Davant aquest entramat de reptes multidimensionals i interrelacionats, els països de la regió, després dels esdeveniments de revolta social que s'estan vivint actualment, necessiten avançar en la construcció d'un nou model econòmic coherent que estableixi les bases del seu desenvolupament per al futur i al mateix temps resolgui els problemes immediats.

Iniciatives com la del Govern transitori tunisià d'implementar 17 mesures sectorials i horitzontals al voltant de cinc

EUROPEAN COMMISSION AUDIOVISUAL SERVICE

ergia solar.

Estació central de Tunis.

Tunísia agafa les regnes del seu destí

El país magribí obrirà el fòrum, di-lluns, 21 de novembre, en un acte que comptarà, entre altres, amb els tunisians Chekib Nouira, president de l'Arabic Institute of Chief Executive Officers, i Imed Turki, cap de gabinet del ministre d'Ocupació i Formació Professional, així com el director general de l'EMed, Andreu Bassols.

La presència de Tunísia com a país convidat està motivada pel fet que és el país que va encendre la metxa de la *primavera àrab* a principis del 2011, que va fer caure el règim autòcrata de Ben Ali i que ha celebrat a finals d'octubre les primeres eleccions lliures d'una nova etapa de transició plena d'esperances però també de riscos. També és un dels països més pròxims a Europa —el 1995 va ser el primer que va firmar l'acord d'associació amb la UE— i el que compta, segons la majoria d'experts, amb més actius socials i econòmics per establir-se políticament i enfil·lar el camí del creixement econòmic.

Una prova d'això és que ha vist créixer un 8,8% les seves exportacions durant els primers vuit mesos de l'any 2011 respecte a l'any 2010, si bé han crescut les importacions un 6,1%, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística del país. No obstant, el Govern treballa en un context internacional advers i en el centre de l'huracà d'una profunda crisi econòmica interna que es reflecteix en una evolució negativa del PIB, l'enfonsament dels ingressos del turisme (una caiguda del 43% en els primers vuit mesos de l'any) i de la inversió estrangera (27%), així com la caiguda de les remeses per la situació líbia (7%), que ha provocat que les seves reserves caiguin a nivells molt baixos (uns 4-5 mesos d'importacions).

Les previsions són que el dèficit públic estarà al voltant del 10% a finals d'any, mentre que el dèficit per compte corrent passarà del 2,2% del PIB el 2010 al 8% el 2011. Malgrat les xifres, els analistes assenyalen que el deteriorament econòmic ha estat més baix del que s'esperava, i que el cost de la revolució serà assumible. Tirar endavant passa per la creació d'ocupació: l'atur afecta el 20% de la població. ☉

grans prioritats (seguretat, ocupació, suport a l'economia i el seu finançament, desenvolupament regional i accions socials) van en aquesta direcció i hem d'esperar que el Govern sorgit de les eleccions segueixi una pauta semblant.

SECTORS INNOVADORS

El North Africa Business and Development Forum també proposa explorar la possibilitat d'avançar en iniciatives públicoprivades en els sectors d'infraestructures (energia, transport, telecomunicacions, aigua, etcètera) per establir les bases del creixement, la creació d'ocupació i l'establiment de polítiques que atreguin inversions estrangeres. L'objectiu és avançar en un model que es converteixi en destí estable i rendible per a

L'ATENCIÓ

LA 'PRIMAVERA ÀRAB' ESTARÀ MOLT PRESENT EN LA TROBADA MULTILATERAL

la inversió de les empreses internacionals, i que permeti reforçar partenariats de negoci clau a més de facilitar els negocis a la regió mediterrània a les empreses que ja hi són presents.

IMPULS A LES COMUNICACIONS

En l'actualitat, els governs de la regió treballen per reforçar les infraestructures de comunicació i transport mitjançant la modernització de les línies existents, la creació de noves rutes i la inversió en trens d'alta velocitat i en xarxes de tramvies.

A tots els estats del Magrib, la millora de les xarxes nacionals de transport es veu com un element vital de la modernització, per motius econòmics, socials i mediambientals. L'aparició de noves ru-

tes, la proliferació d'operadors i la modernització d'aeroports internacionals ha multiplicat el transport de persones i mercaderies.

Dalil Guendouz, director general d'Office National Des Aéroports (ONDA) del Marroc, explicarà en el fòrum l'estratègia de la seva companyia per al període 2012-2016. Un dels seus principals objectius és assegurar la rendibilitat futura del negoci d'ONDA i fer dels seus actius (entre ells la sostenibilitat) la clau de la seva estratègia competitiva davant l'alta pressió experimentada per la indústria de l'aviació nacional i internacional. Amb aquesta nova estratègia, l'empresa nacional marroquina pretén consolidar la seva posició d'excel·lència i creació de valor. ☉

UFM Open Days | Portes obertes

ORGANISME AMB SEU A BARCELONA

La Unió pel Mediterrani debat sobre els seus projectes clau

L'organització té com a objectiu establir un marc de cooperació multilateral que repercuteixi en el benestar social

M XAVI DATZIRA
Àrea Monogràfica

La Unió pel Mediterrani (UpM), amb seu a Barcelona, és l'organització que agrupa 43 països euromediterranis amb l'objectiu d'afavorir la integració regional i la cohesió de tots els seus membres. Al mateix temps, segons explica el seu secretari general, lussef Amrani, és una "organització en favor de la ciutadania, una organització per crear un entorn mediterrani democràtic i econòmic favorable per millorar la qualitat de vida de la població i una organització on desenvolupar projectes reals que ajudin en el dia a dia les regions més desafavorides". Una unió que té com a objectiu establir un marc de cooperació multilateral que repercuteixi directament en el benestar i que, per això, ha posat en marxa tota una sèrie de projectes per aconseguir-ho. Els UFM Open Days, que se celebren del 21 al 25 de novembre en el marc de la Setmana Mediterrània de Líders Econòmics, són el marc escollit per presentar-los, així com per debatre quines han de ser la prioritats de l'organització.

Es tracta d'una qüestió especialment rellevant en aquest moment, quan els països àrabs de la riba meridional s'estan transformant a nivell polític, social i econòmic, gràcies a un procés de democratització que s'ha anat encomanant per tota la regió. "La UpM és una necessitat política, una oportunitat socioeconòmica i una prioritat estratègica que acompanya els processos de transició democràtica iniciats a la ribera sud del Mediterrani", diu Amrani.

Una de les seves principals eines, en una regió habitada per més de 800 milions de persones, passa per promoure

ANÀLISI EN QUATRE SESSIONS

→ La primera ponència tractarà la necessitat de crear ocupació i, per això, analitzarà el suport a la micro, petita i mitjana empresa

→ La UpM considera clau la participació del sector privat en la construcció de les infraestructures d'aigua i sanejament

→ Millorar la interconnexió de la població i les mercaderies a través del Mediterrani s'erigeix com a clau per al desenvolupament polític i social

→ L'organisme aposta per incrementar el pes de les energies renovables i potenciar l'eficiència energètica de cara a l'any 2020

accions i projectes concrets que tinguin un impacte real sobre la ciutadania. Entre elles, "crear un entorn idoni per a la creació d'empreses, impulsar la competència, afavorir la transferència de coneixement i la innovació, així com recolzar les regions més desafavorides per crear projectes tangibles que ajudin a millorar la vida quotidiana de la població".

QUATRE SESSIONS

Durant els dies de portes obertes, es mostraran quins són els projectes impulsats fins ara, però també es proporcionarà una plataforma perquè responsables polítics, representants del sector privat i la societat civil debatin sobre les prioritats de la UpM. La discussió tindrà lloc dimarts que ve, 22 de novembre, quan se celebrin quatre jornades al voltant dels àmbits de les micro, petites i mitjanes empreses (MPIMES), les autopistes per terra i mar, l'aigua i el medi ambient i el Pla Solar Mediterrani.

→ **MPIMES, preparació i ocupació.** En una regió on el futur econòmic depèn de la creació de 22 milions de llocs de treball addicionals per a l'any 2020, les oportunitats de feina per als joves del Mediterrani meridional i oriental sens dubte constitueixen una prioritat fonamental en l'agenda tant política com econòmica. Les tres sessions examinaran el repte de la creació d'ocupació, a més d'analitzar el suport a les MPIMES (les ja existents i les de nova creació), l'educació i la formació contínua. Entre els principals ponents d'aquestes jornades destaquen Ramla Jaber, cap de comunicació del Ministeri de Formació Professional i Ocupació de Tunísia, i Alexander Auboeck, del Banc Europeu per a la Reconstrucció i el Desenvolupament.

Hissada de banderes durant la inauguració de la seu de la secretaria de la Unió pel Medi

les iniciatives

CONSTRUCCIÓ D'UNA DESSALINITZADORA A GAZA

Millora de la qualitat de vida

LA UNIÓ PEL MEDITERRANI identifica, coordina i supervisa projectes regionals, subregionals o transnacionals que tinguin impacte en la vida dels ciutadans i millorin les seves condicions de vida. Aquests projectes procedeixen del sector privat, de la societat civil, d'autoritats nacionals o regionals, d'institucions i de reunions al més alt nivell. A més, la UpM també s'encarrega de facilitar el seu accés a fonts de finançament.

El primer gran projecte aprovat per la UpM consisteix en la construcció d'una dessalinitzadora a la franja de Gaza, que subministrarà aigua a més d'1,5 milions de persones. Aquest projecte no només contribuirà a solucionar el problema de falta d'aigua potable, sinó que també generarà llocs de treball i ajudarà al desenvolupament econòmic d'aquesta poblada regió.

Per la seva part, la divisió d'Afers Socials treballa en un projecte que pretén promocionar l'esperit empresarial entre les dones a punt de llicenciar-se en universitats del Marroc, Jordània, Palestina i Espanya mitjançant les jornades de Dones Emprendedores.

Així mateix, la Divisió d'Educació Universitària i Recerca està promovent programes de màster i doctorat dissenyats d'acord amb les prioritats de la UpM i destinats als estudiants dels països de la ribera sud del Mediterrani.

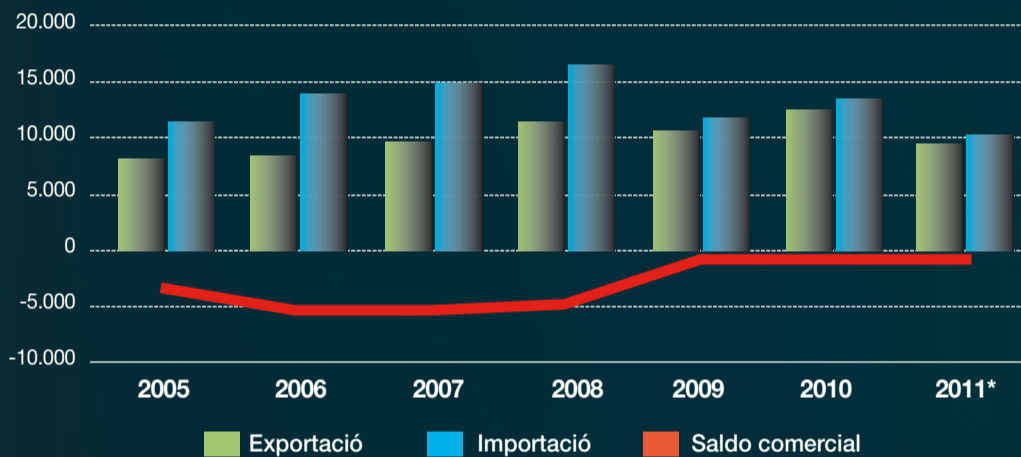

terrani al palau de Pedrables, el març del 2010.

Comerç bilateral entre Espanya i els països mediterranis no europeus (milions d'euros)

Balança comerç bilateral

Concepte	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*
Exportació	8.033	8.435	9.558	11.492	10.636	12.443	9.470
Importació	11.495	13.797	14.841	16.348	11.623	13.404	10.189
Saldo comercial	-3.462	-5.362	-5.283	-4.856	-987	-961	-719
Taxa cobertura	69,8%	61,1%	64,4%	70,2%	91,5%	92,8%	92,9%

* Gener-agost 2011 (últimes dades disponibles)

Reformes econòmiques i polítiques per vertebrar tot el territori

La UpM afronta el repte de reforçar la relació estratègica entre les dues ribes

M X. D.
Àrea Monogràfica

La regió euromediterrània està cridada a tenir un paper protagonista en el panorama econòmic mundial durant les pròximes dècades, tant per una població que arriba als 800 milions d'habitants com pels avantatges específics que ofereix dins de la nova divisió internacional del treball: la competitivitat i la cooperació. No obstant, hi ha tota una sèrie de dificultats que obliguen a tothom a potenciar reformes estructurals polítiques i econòmiques per vertebrar econòmicament tot el territori mediterrani. D'aquí ve la importància que la UpM consolidi, pas a pas, el seu projecte comú.

La riba sud i oriental, amb un volum comercial de 200.000 milions d'euros, es troba entre els primers socis comer-

cial de la Unió Europea. El 70% de les importacions provenen de la UE, mentre que el 12% de les exportacions comunitàries es dirigeixen als 12 països que conformen el Mediterrani sud i oriental. El 80% d'elles provenen, bàsicament, d'Itàlia, Alemanya, França, Espanya i la Gran Bretanya.

Per un altre costat, més de 6.000 empreses europees estan instal·lades en aquesta zona. El 2010, les inversions a la zona mediterrània van arribar als 16.907 milions d'euros davant els 27.795 milions del 2007, a causa de la crisi. Malgrat això, la UE segueix sent el principal inversor de la zona, amb més del 50% del total.

A més, gairebé el 35% del subministrament energètic de la UE prové dels països del sud del Mediterrani i a això s'hi ha d'afegir l'aposta per l'energia solar. També s'ha de tenir en compte que vuit

milions d'emigrants dels països mediterranis associats treballen a la UE i transfereixen remeses que, el 2008, arribaven a un valor de 14.000 milions d'euros.

Aquestes dades evidencien que l'àrea mediterrània sud i oriental és d'una extraordinària importància estratègica per a la UE. No obstant, hi ha elements que dificulten un desenvolupament harmonitzat de la zona, com són un desenvolupament polític i democràtic desigual; nivells desiguals de nivells econòmics, amb un important pes del deute extern; estructures econòmiques i socials molt diferenciades; una certa absència de disciplina monetària i fiscal; una dependència de les exportacions energètiques i productes primaris en contrast amb un baix dinamisme de les exportacions manufacturades. Qüestions que es poden anar harmonitzant gràcies al treball conjunt i de col·laboració que impulsa la UpM. ◉

→**Aigua i Medi ambient.** El mar Mediterrani i els seus ciutadans s'enfronten a importants amenaces relacionades amb l'aigua: l'escassetat, la distribució desigual dels recursos hídrics, la contaminació provocada per la ràpida urbanització, l'augment de la demanda i la falta d'una gestió integral de l'aigua. Ponents de la talla d'Ismael T. El-Zabri, consultor de Welfare Association, o Vangleis Constantinos, líder de l'Associació Mundial de l'Aigua per al Mediterrani, examinaran les oportunitats d'accés al finançament dels projectes i tractaran sobre els reptes relacionats amb la participació del sector privat en infraestructures hidràuliques i de sanejament.

→**Carreteres terrestres i marítimes.** El Mediterrani és un espai de trànsit i intersecció entre diverses regions geopolítiques i econòmiques. Per això, millorar les interconnexions entre la població i el transport de mercaderies es converteix en una de les prioritats dels actors polítics i econòmics. En les sessions es reflecteixen alguns temes clau relacionats amb la interdependència, cada cop més

gran, de la conca del Mediterrani amb l'economia mundial, en termes dels sectors de transport i de logística. Hi participaran experts de totes dues ribes, com Vittorio Torbianelli, de la Universitat de Trieste (Itàlia); Khaled Hanafy, degà de la facultat de la Logística del Transport d'Egipte, o Patricia Fontaine, directora del programa Euromed Transport.

→**Pla Solar Mediterrani.** El PSM és la principal iniciativa de la UpM. El seu objectiu és la creació de fins a 20 GW de noves capacitats d'energia renovable el 2020 i la millora de l'eficiència energètica. Això contribuirà al desenvolupament socioeconòmic de la regió i ajudarà a donar resposta al ràpid creixement de demanda d'electricitat i a reduir les emissions de gasos contaminants. Les sessions –amb experts com Frederic Ottavy, director executiu d'InfraMed Management, o Tarek alamad, director de la European Jordanian Renewable Energy Projects– tractaran sobre dos temes de particular importància: el finançament del PSM i el seu impacte sobre el desenvolupament socioeconòmic i la creació d'ocupació. ◉

Eco Meda Green Forum 2011 | Les sessions

Una perspectiva verda per a la regió mediterrània

El focus d'atenció en la regió mediterrània està enfocat a la crisi, al nord, i a la transició democràtica, al sud. No obstant, en els dos casos, no es pot deixar de banda la qüestió mediambiental, que exigeix afrontar grans reptes però que també brinda oportunitats per fomentar el desenvolupament de la mà de la innovació, el coneixement i la sostenibilitat. En aquest context, la cinquena edició del Fòrum Mediterrani per a l'Economia Verda (Eco Meda Green Forum), que se celebra el 24 de novembre a la Llotja de Mar, es presenta com una ocasió per començar a pensar en verd des d'una òptica mediterrània.

"Sens dubte, els recents esdeveniments de la primavera àrab són un punt d'inflexió en el procés de desenvolupament de molts països del Mediterrani i porten un moment adequat perquè aquests països facin un salt cap a econo-

mies verdes que són més sostenibles des del punt de vista mediambiental i social. En aquest sentit, a la regió euromediterrània estan sorgint noves oportunitats de col·laboració sobre nous models de negoci que ofereixen valor econòmic i ambiental", segons expliquen des del Centre d'Activitat Regional per a la Producció Neta, entitat que forma part del Pla d'Acció per al Mediterrani (PAM) de les Nacions Unides i que organitza el fòrum Eco Meda. Un esdeveniment de networking que comptarà en la seva sessió inaugural amb la presència de Moustapha Kamal Gueye, cap de la Unitat de Serveis de Consultoria en Economia Verda del Programa de l'ONU per al Medi Ambient. A continuació, el fòrum es dividirà en quatre sessions amb experts d'alt nivell per fomentar l'intercanvi de coneixements i promoure l'economia verda.

¿PER QUÈ LES EMPRESSES HAN DE SER VERDES?

Avançar cap a una economia sostenible

En termes mediambientals, la regió mediterrània s'enfronta a una sèrie de qüestions que s'han d'abordar sense demora: reducció d'emissions, reciclatge de residus, protecció de l'entorn... Factors que representen una amenaça per al desenvolupament però, al seu torn, una oportunitat per establir les bases d'un comportament sostenible que incideixi directament en la competitivitat. Per aquest motiu, la primera sessió de l'Eco Meda Green Forum busca respostes a la pregunta *¿Per què les empreses del Mediterrani han de ser verdes?* (10.40 hores). O dit d'una altra manera, quins beneficis poden obtenir les companyies si integren els criteris mediambientals en la seva estratègia.

Una taula rodona en què aportaran la seva visió ponents com Mohammad Asfour, president del Jordania Green Building Council; Luciana Tomozei, del Banc Europeu d'Inversions, i Margarita Calafell, cofundadora de Biproc. La sessió estarà moderada per Ignasi Cubiña, fundador d'Eco Intelligent Growth, que avisa que s'ha d'avançar d'una vegada per sempre cap a una economia verda: "Fins ara, els criteris mediambientals s'han vist més com una despesa que com una oportunitat. I de fet, és l'oportunitat, perquè no n'hi ha cap altra. El capitalisme, tal com està ara plantejat, està obsolet, perquè proposa un creixement que és insostenible".

Davant d'això, en els últims anys s'han incrementat les bioconstruccions, les energies renovables, les dessalinitzad-

Caldera en una planta de reciclatge.

res... Ara falta que les empreses es replantegin la seva activitat des del punt de vista mediambiental. "No cal fer grans inversions, sinó entendre de què es-tem parlant. Després es poden fer petits passos en la bona direcció", afegeix Cubiña.

Per un altre costat, el context actual de la regió mediterrània dibuixa un panorama en què les democràcies emergents del nord d'Àfrica tenen l'ocasió de passar de l'antic model econòmic a un de basat en la sostenibilitat més fàcilment. Això que brinda un nou mercat a les empreses catalanes que disposin del "coneixement", de la capacitat d'"internacionalització" i de la voluntat de ser millors, i no més barates".

CRITERIS EMPRESARIALS
LES DEMOCRÀCIES EMERGENTS PODEN CANVIAR DE MODEL MÉS FÀCILMENT

LES COMPANYIES CATALANES TENEN NOU TERRENY PER INTERNACIONALITZAR-SE

APLICACIÓ DEL CONEIXEMENT
EL CONCEPTE 'SMART CITY' SUPOSA POSAR LA INNOVACIÓ AL SERVEI DE L'EFICIÈNCIA

ELS AVENÇOS PERMETEN CREAR EDIFICIS INTEL·LIGENTS QUE S'AUTOREGULIN

'CIUTATS DEL FUTUR-ECOCIUTATS'

Tecnologia contra les emissions de CO₂

Les tendències apunten cap a ciutats cada vegada més poblades i, per tant, amb un increment de la pressió sobre el medi ambient. Això implica la necessitat de redefinir les metròpolis de l'arc mediterrani al voltant de models més socials i ecològicament sostenibles, tal com es plantejarà en la sessió *Planificació urbana sostenible i ciutats del futur-ecociutats* (12.30 hores), en què participaran, entre altres, Siham Omri, president del Morocco Green Building Council; Khaled Awad, director de Granea, o Marcela Huertas, directora de Metròpolis Global, amb l'objectiu de fomentar el networking i proposar projectes concrets.

Per començar, Huertas distingeix entre una ecociutat i una smart city. En el primer cas, es tracta d'urbs amb polítiques encaminades "a la reducció d'emissions contaminants i a un entorn més amigable amb el medi ambient". En el segon, es tracta d'una evolució d'aquest concepte per aconseguir una sofisticació més gran gràcies a l'ús de la tecnologia per incrementar la sostenibilitat. "La seva utilització permet que el desenvolupament mediambiental tingui un impacte molt més gran", sosté Huertas, que cita innovacions com edificis intel·ligents que regulen el consum d'electricitat i aigua, radars que mesuren les emissions dels vehicles en cada moment per actuar en conseqüència o administracions que es relacionen digitalment amb els ciutadans.

Hi ha tecnologies de baix cost i això suposa una oportunitat per als països del nord d'Àfrica, que poden basar el desen-

Semàfors amb leds a Barcelona.

volupament de les seves ciutats en criteris sostenibles i amb l'ús de la tecnologia per multiplicar els resultats. Ara bé, es tracta d'una tasca complexa en què s'ha d'avançar de manera escalonada, i això ho han d'entendre les empreses que busquin internacionalitzar-se. "Les ciutats més grans estaran situades en països en vies de desenvolupament, així que hi ha mercat per a les empreses catalanes, que poden exportar el model de Barcelona. Però per treballar en aquests països és necessari entendre la seva cultura, ser capaços d'implantar-se sobre el terreny i connectar amb les seves necessitats. És a dir, més que un parell de reunions", avisa Huertas.

PER EDUARD PALOMARES

'GESTIÓ DE RESIDUS SÒLIDS'

Una oportunitat per a la col·laboració

L'increment dels residus sòlids, és a dir, les escombraries generades pels ciutadans, és un problema comú als dos costats del Mediterrani, encara que els països es troben en fases diferents i això pot derivar en projectes de col·laboració. Per això, la sessió *Estratègia de Gestió de Residus Sòlids* (15.30 hores) aprofundirà en les millors pràctiques i oportunitats per a la gestió de les deixalles a la regió, cosa que s'ha convertit en un risc estratègic, encara que també en un camp per a la competitivitat i les oportunitats de negoci. Josep Maria Tost, director de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), moderarà una taula rodona en què estaran presents Agustín Lucardi, director a Europa de Sostenibilitat d'Interfacefloor; Ziad Abishaker, director executiu de Cedar Eco-Industrial Park, i Howard Brown, director executiu de dMass.

"En països com Catalunya ja s'han aconseguit uns nivells avançats pel que fa a gestió de residus, tant en l'àmbit municipal com en l'industrial i, per això, en un marc de col·laboració, podem recolzar i emprendre projectes a la riba sud. I més ara, quan molts països estan fent un canvi en les seves institucions per ser més democràtiques", resumeix Tost, que destaca la tasca del Centre d'Activitat Regional per a la Producció Neta, un dels sis centres vinculats al Pla d'Acció del Mediterrani (PAM) de les Nacions Unides.

En aquest sentit, Catalunya es troba

Contenidors de recollida selectiva.

al 40% de recollida selectiva dels residus municipals, a més de ser el territori on més intensament s'ha desplegat la recollida de la fracció orgànica. A més a més, la indústria compta amb un alt aprofitament dels residus que genera, i per tant es pot convertir en un referent aprofundint en noves oportunitats de negoci. **"El sector empresarial té una oportunitat de primer ordre per vendre capacitat tecnològica i operativa. El mercat del sud del Mediterrani té un gran potencial per a les nostres més de 800 empreses. Per aquest motiu, des del Govern volem impulsar la seva capacitat d'internacionalització",** afegeix el director de l'ARC. ◉

LES DADES

CATALUNYA ESTROBA AL 40% DE LA RECOLLIDA SELECTIVA MUNICIPAL D'ESCOMBRARIES

LES MÉS DE 800 EMPRESES CATALANES PODEN EXPORTAR LA SEVA CAPACITAT OPERATIVA

INTERCANVI D'IDEES

MALGRAT LA CRISI, EUROPA VA PER BON CAMÍ PER COMPLIR AMB ELS SEUS OBJECTIUS

ÉS NECESSÀRIA LA TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS I EXPERIÈNCIA AL SUD

'EL FUTUR DE LES ENERGIES RENOVABLES'

Afrontar la demanda amb fonts netes

Cada vegada hi ha més raons que fan evident la necessitat de seguir apostant per les energies renovables: la reducció d'emissions necessària per lluitar contra el canvi climàtic, l'augment de la demanda previst, l'increment del preu dels combustibles fòssils i la seguretat energètica, entre altres. No obstant, el seu desenvolupament està subjecte a diverses limitacions, tant econòmiques com reglamentàries, que es tractaran durant la taula rodona titulada *Mirant cap al futur: visió del mercat de l'energia renovable* (17.15 hores), en què participaran Nimer Abu Ali, responsable d'Ernst & Young per al Pròxim Orient; Samer Zureikat, director de Mena Cleantech, i Sonia Medina, fundadora d'Africa Renewables, empresa que utilitza la biomassa sobrant de Ghana per exportar energia renovable a Europa.

El repte a Europa passa, per un costat, per complir els objectius de reducció del 20% d'emissions de CO₂ establerts per al 2020, en què les renovables juguen un paper clau. **"Malgrat la incertesa econòmica, crec que sí que es compliran les metes europees. No obstant, és cert que s'està anant més lent del que s'hauria d'anar i crec que l'objectiu s'hauria d'incrementar al 30%. A més, el preu que es paga per cada emissió de més està molt baix, de manera que contaminar surt molt barat",** assenyala Medina. Al seu torn, és necessari fomentar la transferència de coneixements, tecnologia i *know-how* cap als països

Plaques fotovoltaïques.

de la riba sud del Mediterrani.

Aquest és, precisament, un dels objectius de la sessió que tancarà l'Eco Meda Green Forum, que debatrà sobre les polítiques més adequades per al desenvolupament tecnològic i abordarà el finançament, els costos i les oportunitats que genera. **"Per l'alt nivell dels seus participants, crec que el fòrum serà molt important en matèria d'intercanvi d'idees i bones pràctiques, que a llarg termini permetran prendre decisions",** explica Sonia Medina. Això sí, abans que res, és fonamental seguir incidint en un canvi de mentalitat respecte al consum d'energia i difonent que les renovables impliquen una elevada inversió, però el retorn és molt més gran. ◉

Meda Women Entrepreneurs Forum | L'última jornada

NOUS DESAFIAMENTS

El paper de les dones en una regió diversa i canviant

Tímidament, el col·lectiu femení aconsegueix importants metes, ocupant alts càrrecs de direcció, posant en marxa noves empreses i col·locant-se en el centre de la vida social i econòmica

Falta molt per eliminar la bretxa de la innovació i l'analfabetisme

M ALBERTO GONZÁLEZ
Àrea Monogràfica

La conca Mediterrània està experimentant un viratge històric. La caiguda de diversos règims autoritaris augura una transició democràtica tan complexa com necessària. Però el desenvolupament democràtic que està en marxa no es pot limitar només a la democratització de les institucions: també implica l'accés de les dones a una ciutadania plena i igualitària. Elles estan jugant un paper essencial en aquesta transició i constitueixen un potent vector de progrés, com a impulsores d'una modernització més gran, obertura i desenvolupament d'aquestes societats.

Per això, durant l'última jornada de la cinquena Setmana Mediterrània de Líders Econòmics (el dia 25 de novembre) es desenvoluparà el tercer Fòrum Mediterrani de Dones Empresàries, que comprendrà diverses sessions en les quals participaran ponents procedents de diversos països, com Tunísia, el Líban, Bòsnia i Hercegovina, Albània, Turquia, Grècia, Egipte, Algèria o Espanya.

Les participants faran *networking* –establiran entre elles contactes professionals en sectors clau per al desenvolupament econòmic–, intercanviaran experiències d'èxit, compartiran bones pràctiques i coneixements i analitzaran el paper que té el col·lectiu femení en el desenvolupament de les societats i les economies del Mediterrani.

Un paper que –salvant les distàncies en-

tre els països del nord i el sud de la regió– encara avui està marcat per la desigualtat respecte als homes.

D'entrada, **“només l'1% de la riquesa global està en mans de les dones”**, per la qual cosa aquest col·lectiu –que al Mediterrani representa al 51% de la població total– es pot considerar **“pobre en termes econòmics”**, segons paraules de María Helena de Felipe, presidenta de la Federació d'Associacions d'Empresàries del Mediterrani (Afaemme), que organitza el fòrum.

“Moltes vegades ens pregunten des de diferents institucions, organitzacions i mitjans de comunicació per què hi ha associacions d'empresàries i, en general, organitzacions de dones”, reflexiona De Felipe. **“I jo sempre volem és desaparèixer. I com més aviat millor. Però fins que la nostra participació en nombre i posicionament en elles no sigui d'entre el 30% i el 40%, haurem de seguir treballant per aconseguir-ho”**.

I per a això, segons les dades que aporta la presidenta d'Afaemme, encara queda un llarg camí per recórrer: **“La visibilitat de les dones és escassa i la mobilitat és un obstacle promocional; comptem amb un capital més petit per invertir en els negocis; i hi ha poca participació en les xarxes femenines de *networking* empresarial”**.

A més, als països francòfons del sud mediterrani, on l'anglès té poca incidència, les dones reconeixen tenir una taxa molt elevada d'analfabetisme tecnològic, i això constitueix una important rèmor personal i professional.

PRESENCIA EN EL MERCAT LABORAL

Actualment el món dels negocis segueix responent a un model bàsicament masculí. Però el talent no té gènere. Ho demostra el fet que **“més de la meitat**

A dalt a l'esquerra, participants en el Meda Women Entrepreneurs Forum del 2009. A dalt a la dreta, dues dones treballant amb un maniquí.

dels actuals graduats universitaris siguin dones, que tenen qualificacions lleugerament superiors a les dels homes”, anota De Felipe. Per tant, **“les nostres economies no haurien de permetre's el luxe de perdre tot aquest talent”**, com desgraciadament està passant.

A més, són diversos els estudis que demostren els beneficis econòmics que reporten la paritat i la diversitat a les empreses. Un augment de la presència de dones comporta noves perspectives i competències, ja que elles desenvolupen rols i tenen enfocaments diferents dels masculins. En conseqüència, i especialment **“als països del sud del Mediterrani, són necessàries lleis que recolzin l'increment de la participació de la dona en el mercat laboral”**, defensa la presidenta d'Afaemme.

En la mateixa línia, és essencial promoure un accés igualitari de les dones a càrrecs directius i de presa de decisió en

tots els nivells de l'empresa pública i privada, per poder aconseguir la igualtat en el mercat laboral i transformar les economies dels diferents països en economies intel·ligents, sostenibles i inclusives.

POQUES DIRECTIVES

Actualment, a la Unió Europea només el 12% dels membres dels consells d'administració són dones (a Malta, Xipre o Itàlia aquest percentatge es redueix fins al 5%). Aquestes xifres semblen no tenir en compte els resultats d'investigacions com la publicada aquest any per *Fortune 500*, on s'arribava a la conclusió que les companyies amb una alta representació femenina a les seves cúpules obtenien uns resultats financers un 60% millors que les firmes amb poca representació femenina.

L'objectiu és que l'any 2015 aquesta proporció hagi arribat, almenys, al 25%. Contràriament, **“l'Estat intervindrà, com va anunciar el mes de març passat la**

→ LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE ÉS UNA DE LES PRIMERES XACRES ENCARA PER DESTERRAR

→ EL DOMINI DE LES TIC ÉS UN ALTRE DELS CAMPS ON LA DONA HAURIA D'INCIDIR

Divendres d'oració a la plaça de la Revolució.

dreta i a sota a l'esquerra, diverses emprenedores. A sota a la dreta, dones de l'Anima Investment Network.

Una imatge pública més ajustada a la realitat

Apareixen agències informatives amb visió de gènere

M. A. G.
Àrea Monogràfica

Aels països àrabs, el 60% de la població femenina té menys de 24 anys (a Europa aquest percentatge només és del 30%). Aquest col·lectiu està lluitant per augmentar la seva visibilitat i adquirint un paper fonamental en el canvi social d'aquests països, en el context d'aquesta primavera àrab que ha recorregut Tunísia, Egipte o Síria.

En aquestes revolucions, els mitjans de comunicació internacionals estan prestant atenció al paper del col·lectiu femení, demostrant que es troba en l'avançada del canvi i generalitzant certa sim-

patia per ell. A això també hi ha col·laborat la creació d'agències de notícies amb visió de gènere –com podria ser La Independent, a Catalunya, o AmecoPress, a Madrid– o butlletins informatius digitals com *Mujeres, periodistas y conflicto*.

Existeix l'esperança internacional que aquest nou període històric servirà per millorar els drets de les dones en aquests països. Del que no hi ha dubte és que un desitjable context democràtic serà beneficiós per al col·lectiu. Quan puguin –i vulguin– votar, quan puguin ser magistrades o diputades, quan es reunixin en llibertat per defensar el que els és legítim, llavors la transformació serà real. ☉

Questionar els rols en el context familiar

Alguns models patriarcals actuen com un fre

M. A. G.
Àrea Monogràfica

Per desenvolupar models igualitaris als països àrabs del Mediterrani, el primer repte al qual caldria enfrontar-se seria una anàlisi del rol que tenen les dones en el si de la família. Aquesta reflexió suposa un debat entre els conceptes de tradició i modernitat, que condueix a propostes concretes de canvi en qüestions tan essencials com l'estatut jurídic personal de la dona, la igualtat entre cònjuges, la responsabilitat, la successió, el model de matrimoni o la protecció jurídica dels fills.

En moltes ocasions, aquests aspectes estan modelats per la influència de la legislació, però en altres són la religió, l'educació o, simplement, la tradició, els que imposen les seves regles i fan que es mantinguin els principis d'autoritat, jerarquia i submissió de lleis patriarcals ancestrals. Aquestes normes són ente-

Nenes en una escola egípcia.

comissària de Justícia i Drets Fonamentals de la Comissió Europea, Viviane Reding”.

De Felipe considera “molt encertada” aquesta feminització a la força a les empreses, ja que “el ritme actual d'inclusió de noves conselleres és molt lent”. Si se seguís una evolució natural, “triariem aproximadament 50 anys a aconseguir un cert equilibri, arribar a un 40% de representació”. Però la mateixa font afegeix: “No obstant, la idea de sancionar no em sembla la més beneficiosa ni estimulante. Jo més aviat optaria per incentivar aquestes quotes amb beneficis fiscals, socials o de contractació pública, d'una manera atractiva per a les empreses, ja que estem parlant d'un canvi sociocultural empresarial”.

Paral·lelament, s'haurien de trencar els estereotips de gènere com els que existeixen al Marroc, Tunísia, Síria o Jordània, i que influeixen notablement en aquesta

escassetat de dones en els llocs clau i de decisió econòmica.

EMPREDORIA FEMENINA

Anna Danti, responsable de Polítiques Empresarials-DG Empresa i Indústria de la Comunitat Europea, serà una altra de les participants en el tercer Fòrum Mediterrani de Dones Empresarials, on explicarà quina és la situació de l'emprenedoria femenina a la regió.

Segons Danti, “les dones representen el 34,4% dels treballadors per compte propi a Europa”. Això significa que el seu pes en aquest camp està bastant per sota del dels homes. I és que no són pocs els països on encara existeix certa oposició a l'emprenedoria femenina des del mateix entorn social i familiar, des d'on es veu com una possible causa de desequilibri familiar.

Per la portaveu de Polítiques Empresarials de la CE, augmentar el nombre de dones empresàries seria una mesura clau

per “donar més poder econòmic al col·lectiu i contribuir al creixement general de l'economia”. De fet, considera l'experta, només augmentant el nombre de dones en el mercat de treball es podria arribar a l'objectiu europeu d'aconseguir una taxa d'ocupació del 75% l'any 2020.

És més, Danti diu que l'actual crisi econòmica ha de ser vista com una oportunitat: “Ara que moltes dones s'han quedat sense ocupació, podrien utilitzar les seves habilitats i coneixements per posar en marxa la seva pròpia empresa i crear el seu propi lloc de treball. [...] No podem permetre'ns el luxe de renunciar a aquesta possibilitat”.

A més, conclou la ponent, “l'emprenedoria encaixa bé amb la vida de les dones i els dona flexibilitat per conciliar la vida privada i professional, sobretot pel que fa al temps i el lloc de treball”. ☉

El programa | Activitats, sessions i ponències

www.medaeconomicweek.org

21 DILLUNS	22 DIMARTS	23 DIMECRES	24 DIJOUS	25 DIVENDRES
<p>VIII NORTH AFRICA BUSINESS DEVELOPMENT FORUM</p> <p>08.00-09.00 h Acreditacions</p> <p>09.00-10.00 h Inauguració oficial de la 5a Setmana Mediterrània de Líders Econòmics</p> <p>10.00-11.00 h Sessió d'Obertura Especial País convidat: Tunísia</p> <p>11.00-11.30 h Pausa cafè i <i>networking</i></p> <p>11.30-12.45 h Sessió central Preparant el terreny per als inversors al Magrib</p> <p>12.45-14.00 h Tercera sessió El paper dels joves en el disseny del futur. El desafiament del capital humà al nord d'Àfrica</p> <p>14.00-16.00 h Dinar <i>business networking</i></p> <p>16.00-17.30 h Quarta Sessió Partenariat publicoprivat</p> <p>17.30-19.00 h Sessió de treball A2: El sector de la construcció impulsa l'economia / Vivenda social</p> <p>17.30-19.00 h Sessió de Treball A1: Nord d'Àfrica: noves possibilitats per als sectors ferroviari i aeronàutic</p>	<p>UFM OPEN DAYS</p> <p>08.00-09.00 h Acreditació</p> <p>09.00-09.30 h Sessió inaugural</p> <p>09.30-10.30 h Primera sessió Pimes, preparació i ocupació Promoció de les pimes a través de la iniciativa mediterrània de desenvolupament empresarial</p> <p>10.30-12.00 h Segona sessió Pimes, preparació i ocupació ¿Com adaptar l'educació superior i les habilitats amb les necessitats del mercat laboral?</p> <p>12.00-12.30 h Pausa cafè i <i>networking</i></p> <p>12.30-14.00 h Pimes, preparació i ocupació Tercera sessió Debat obert amb la joventut i la societat civil sobre la creació d'ocupació al Mediterrani</p> <p>14.00-16.00 h Dinar <i>business networking</i></p> <p>16.00-17.15 h Aigua i medi ambient Primera sessió Finançament de projectes de l'aigua: oportunitats i perspectives innovadores</p> <p>17.15-17.45 h Pausa cafè i <i>networking</i></p> <p>17.45-19.00 h Aigua i medi ambient Segona sessió Participació del sector privat en infraestructures de l'aigua</p>	<p>UpM OPEN DAYS</p> <p>08.00-09.00 h Acreditació</p> <p>09.00-11.00 h Carreteres de terra i del mar Primera sessió Maximitzar les rutes del Mediterrani com un mitjà de transport i comunicació</p> <p>11.00-11.30 h Pausa cafè i <i>networking</i></p> <p>11.30-13.30 h Carreteres de terra i del mar Segona sessió ¿Com promoure el desenvolupament socioeconòmic de la regió a través de la millora logística multimodal i les xarxes de transport?</p> <p>13.30-16.00 h Dinar <i>business networking</i></p> <p>16.00-17.15 h Pla Solar Mediterrani Primera sessió El finançament del Pla Solar Mediterrani: reptes i solucions innovadores</p> <p>17.15-17.45 h Pausa cafè i <i>networking</i></p> <p>17.45-19.00 h Pla Solar Mediterrani Segona sessió Energia renovable i eficiència energètica: ¿Quin impacte té en la creació d'ocupació i en el desenvolupament socioeconòmic?</p>	<p>V ECO MEDA GREEN FORUM</p> <p>08.00-09.00 h Inscripció</p> <p>09.00-10.00 h Obertura i benvinguda Sessió oficial</p> <p>10.00-10.40 h Presentació. Moustapha Kamal Gueye (UNEP)</p> <p>10.40-12.00 h ¿Per què les empreses del Mediterrani han de ser verdes?</p> <p>12.00-12.30 h Pausa cafè i <i>networking</i></p> <p>12.30-14.00 h Planificació urbana sostenible i ciutats del futur-ecociutats</p> <p>14.00-15.30 h Dinar <i>business networking</i></p> <p>15.30-17.15 h Estratègia de gestió de residus sòlids</p> <p>17.15-18.30 h Mirant cap al futur: visió de futur del mercat de l'energia renovable</p> <p>18.30-19.00 h Comentaris i conclusions</p>	<p>MEDA WOMEN ENTREPRENEURS FORUM</p> <p>09.00-09.45 h Inauguració oficial i benvinguda</p> <p>09.45-11.00 h Una nova estratègia per a la iniciativa de la dona en l'economia, invertint en el canvi social</p> <p>11.00-11.30 h Pausa cafè i <i>networking</i></p> <p>11.30-12.45 h Les dones en la innovació i en el sector dels mitjans de comunicació</p> <p>12.45-13.45 El poder de les dones en la gestió de les petites empreses que s'implanten a la regió</p> <p>13.45-14.15 h Declaració final de la 5a Setmana Mediterrània de Líders Econòmics</p> <p>14.15-16.00 h Còctel</p>

V SETMANA MEDITERRÀNIA DE LÍDERS ECONÒMICS

BARCELONA / 21-25 / NOVEMBRE 2011 / CASA LLOTJA DE MAR

www.medaeconomicweek.org

NORTH AFRICA BUSINESS DEVELOPMENT FORUM / 21 DE NOVEMBRE

ECO MEDA GREEN FORUM / 24 DE NOVEMBRE

UNION FOR THE MEDITERRANEAN OPEN DAYS / 22-23 DE NOVEMBRE

MEDA WOMEN ENTREPRENEURS FORUM / 25 DE NOVEMBRE

Organitzen

Secretary of the Union for the Mediterranean
Secretariat de l'Unió per la Mediterrània

Coorganitzen

Col·laboren

Media Partners

Patrocinador

